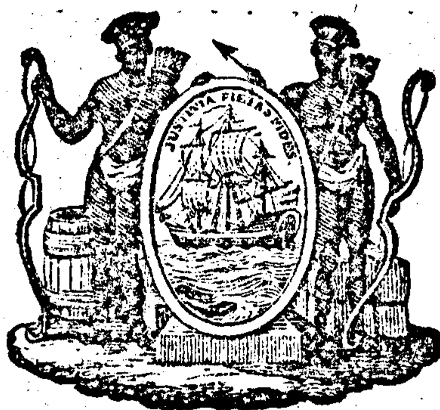
N°. 18. A°. 1837.

ZATURDAG, den 4den MAART.

Nieuwe Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 2 Maart 1837.*

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal, van den 27sten Februarij ll., N°. 239/210, is tot ONDER-BRANDMEESTER benoemd en aangesteld, de Heer CORNELIS CORNELISZ GRAANSMA.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 2 Maart 1837.*

Namens Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, wordt bij deze bekend gemaakt, dat de *Zetting van het Brood*, voor de maand Maart bepaald is, als volgt:

Een BROOD van 8 Centen, moeten wegen 6 Oncen.

En dat van 4 Centen, 3 Oncen.

Wordende alzoo alle Broodbakkers gelast, zich daarna te gedragen.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 2 Maart 1837.*

Alzoo de navolgende personen, zich bij rekeste aan den Gouverneur Generaal hebben geadresseerd, met verzoek om *Brieven van Manumissie*, voor de na te melden Slaven, te weten:

PIETER FAERBER, als Straatvoogd over en voor de Slavin *Totootje*, weleer toebehoord hebbende aan den Boedel M. C. PREEGER. — En

JOHAN ADOLPH WILHELM RIVOIRI, voor de Slavin *Vinkel* en hare Kinderen *Adolph, Louiza en Albertus;* hem in eigendom toebehoorende.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen alle degenen, welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich hiertegen te verzetten, om binnen den tijd van *drie* weken, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, de verzochte *Brieven van Manumissie* verleend worden.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

BURGERLIJKE-STAND.

PARAMARIBO, *den 2 Maart 1837.*

Heden zijn in *ondertrouw* opgenomen: EDUARD JOSEPH SACOTO STUGER, *jongman*, van de Luthersche Gemeente en ELIZABETH AGNES DESMONSTIERS, *jonge dochter*, van de Gereformeerde Gemeente.

En

JOHN CHARLES BENNETT, *jongman*, van de Luthersche Gemeente en ELISABETH FREDERIKA PIETERSE, *jonge dochter*, van de Gereformeerde Gemeente, allen alhier geboren en woonachtig.

De Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,
T. M. SCHOTBORGH.

Buitenlandsche Nieuwstijdingen.

Extracten uit de NEDERLANDSCHE COURANTEN, *tot en met den* 28sten *December* 1836.

Nederlanden.

HAARLEM, 23 December.

De Londensche bladen tot den 21sten morgens behelzen niets naders, nopens het den 17den verbreide gerucht omtrent het zenden van ettelijke duizend man *britsche* troepen naar St. Sebastiaan. Men meldt slechts uit Portsmouth, dat van daar weder een honderdtal mariniers naar de noordelijke kust van Spanje zou gezonden worden, ter versterking van het bataillon van dat wapen, hetwelk zich reeds daar bevindt. — Ook omtrent het berigt uit Parijs, betreffende het sluiten eener overeenkomst tusschen het Britsche en Spaansche bewind, strekkende om aan dit laatstgenoemde eene maandelijksche subsidie in geld te verleenen, en daarvoor de vesting St. Sebastiaan in pand te houden door het Britsche hulp-legioen, hetwelk vermeerderd zou worden en in Engelsche soldij treden, blijkt niets naders. Een der Londensche oppositie bladen, gewag makende van dit Parijssche gerucht, meent, dat een dusdanige maatregel van het Britsche bewind gelijk zou staan met eene regtstreeksche tusschenkomst in Spanje, en alzoo Engeland ligtelijk zou kunnen wikkelen in een oorlog met de overige mogendheden van Europa.

— De rijkdom der stad New-York is door de alles vernielende vlammen van December 1835 eerst eigenlijk aan het daglicht gekomen. Gelijk bekend is, werden millioenen schats door het vuur verslonden. De gestrengheid van den winter noordwaarts en oostwaarts van de rivier Delaware gedoogt niet dat van November tot April gebouwen uit steen en kalk worden opgerigt. De afgeloopen winter was juist niet streng, maar van langen duur. De brand heeft omgeveer 50 morgen grond aan het zuidelijke gedeelte van New-York of Manhathan-Island verwoest. Meer dan 700 gebouwen zijn in dat nijvere gedeelte der stad tot den grond toe afgebrand. Dit tooneel der verwoesting vertoont thans een gezigt, hetwelk de bewoners van New-York gedurende vele jaren met regtmatige trotschheid en vreugde zal vervullen. Sedert de maand April is genoegzaam die geheele ruimte met pakhuizen bezet, zoo hecht en doelmatig ingerigt als men in de Vereenigde Staten maar ergens kan aantreffen. De grond is zoo schaars of zoo kostbaar, dat zelfs niet het geringste gedeelte van de 50 morgen onnut is besteed geworden. Waarheen men het oog wendt, overal rijzen gebouwen op. Niet minder dan 600 pakhuizen zijn deels gereed, deels in aanbouw. Verscheiden gedeelten grond zijn, voor iederen voet breedte bij 80 tot 100 voet lengte, met 1500 en sommige zelfs met 2000 dollars betaald, of om duidelijker te spreken, de ruimte voor een gebouw van 25 voet breed en 100 voet diep is voor 50,000 dollars verkocht. De pakhuizen hebben alle een gelijk voorkomen, zijn meest alle van gebakken en de eerste verdieping zelfs van gehouwen steen vervaardigd, en de hoogte is van vier tot zes verdiepingen. Tegen den aanstaanden herfst, als wanneer men met bouwen zal gedaan hebben, zal het geheel een luisterrijk voorkomen van rijkdom en bedrijvigheid vertoonen, waarvan naauwelijks ter wereld de wedergade zal te vinden zijn. De verschillende nieuwe gebouwen worden ook inwendig naar den besten smaak ingerigt en weldra zal in dezelve de vorige levendigheid heerschen.

Frankrijk.

PARIJS, 23 December.

De *Moniteur* verkondigd heden, dat, volgens ontvangene opgave van den maarschalk Clausel, het bij de expeditie van Constantine geledene verlies bedraagt als volgt: 10 Officieren gesneuveld, overleden en vermist, en 16 gekwetst; voorts 443 onder-Officieren en manschappen gesneuveld, overleden en vermist, en 288 gekwetst. Ofschoon de vermisten zullen kunnen geteld worden bij de overledenen, is het opgegevene verlies veel geringer dan hetzelve aanvankelijk begroot werd. De namen der dooden en gekwetsten worden niet opgegeven; dit baart vooral in deze hoofdstad groote ongerustheid, nademaal een paar regimenten, die aan de expeditie hebben deel genomen, gedeeltelijk uit Parijzenaars bestonden.

Het ministeriële ochtendblad verkondigt »dat het ministerie middelen voorbereidt voor eene nieuwe expeditie naar Afrika, welke alle hinderpalen kan trotseren, en wier goeden uitslag niets zal belemmeren." Deze expeditie zou in Maart naar Constantine trekken.

— Op een Artikel gisteren in den *Constitutionnel* geplaatst ter verdediging eener Fransche coöporatie of interventie in Spanje, antwoordt heden het *Journal des Débats* door het volgende Artikel:

Ware het slechts zake, zich in Navara te werpen, en er Don Carlos uit te verjagen, om in Spanje orde en rust te herstellen, zoude men dan nog beraadslagen? De tijd is helaas niet meer, toen nog de opstand, tusschen de gebergten zaamgedrongen, zelve in zekeren zin de mate onzer interventie afbakende. Een krachtdadige slag, door Frankrijk geslagen, hadde destijds alle hoop van Don Carlos en van zijne partij vernietigd. Destijds ook bestond er te Madrid een gouvernement in het volle bezit zijner regten, eene gevestigde en niet eene nog te vestigen Constitutie. Don Carlos op te ligten, ware hetzelfde geweest als onmiddelijk een einde aan den burgerkrijg te maken. Heden heeft het kwaad onmetelijke groote vorderingen gemaakt; de ordeloosheid heerscht allerwege. Gij denkt aan geene werkelijke interventie, zegt gij. Uwe rol zal zich tot eene bloote medewerking bepalen. Het zij zoo. Gij zult in Spanje binnen trekken met 15- of 20 duizend Fransche soldaten, aan welke gij hun vaandel en hunne kokarde zult ontnomen hebben; op uwe aannadering zullen de troepen van Don Carlos op de vlugt slaan; al die schimmen van Monarchie, Hof, legermagt, zullen verdwijnen, Don Carlos zelf zal vlugten of zich verbergen. Gij zult geen gevecht te leveren hebben, en in stede van een te verdelgen leger zullen onze soldaten slechts boeren vinden, die in hunne dorpen zijn terug gekeerd of zich in de gebergten hebben verspreid. Daarmede is dan uw doel bereikt. Maar wat

zult gij den volgenden dag uitrigten? Die volgende dag moet vooruitgezien worden.

Zult gij onder triumfgezangen terug keeren? Maar de laatste uwer soldaten zal den voet niet over de grenzen gezet hebben of oogenblikkelijk zullen de aanhangers van Don Carlos de wapenen weder opvatten; zijne verstrooide, maar niet verdelgde, troepen zullen zich hereenigen; de oorlog zal op nieuw aanvangen en uwe verschijning zal denzelven slechts hebben geschorst. Zult gij met uwen togt door Navara Spanje hebben bevredigd? Zult gij aan Andalusie, Estramadura, en Catalonie de rust hebben hergeven? Zult gij alle de benden verjaagd hebben, die in alle rigtingen het ongelukkig land afloopen, plunderen en verwoesten? Don Carlos, wel is waar, verwijdert zich niet of weinig van het tooneel der eerste insurrectie, maar de burgerkrijg trekt in zijnen naam op, en verspreidt zich van het eene einde van Spanje tot het andere; weinige dorpen zijn er welke hij niet heeft bezocht, weinige steden, die niet althans zijne aannadering hebben gevoeld, en waarschijnlijk zullen die stoutmoedige bendehoofden, die onder de vaan van den Pretendent rondtrekken en zich verrijken, hun winstgevend handwerk niet laten varen, omdat gij eenige Fransche regementen zult uitgezonden hebben om Don Carlos en zijne klein Hof te vervolgen.

In Spanje is thans alles regeringloosheid en burgerkrijg: het euvel heeft den tijd gehad om tot 's lands hartäder door te dringen, ten zij gij u belasten wildet met aan Spanje al datgene weder te geven, wat het niet meer bezit: eene constitutie, een gouvernement, geldmiddelen, eene krijgsmagt, is het blijkbaar dat gij niets zult uitgerigt hebben met hier of daar de verschijnselen der ordeloosheid te onderdrukken. De ordeloosheid zal uit zichzelve verrijzen; 's lands toestand zal haar noodzakelijk hervoortbrengen.

Indien de orde juist slechts daar zal bestaan, waar de Fransche krijgslieden zich zullen bevinden, slechts in het kleine bestek gronds waar hunne tenten en hunne schildwachten zullen staan; indien de burgerkrijg, zonder hen in front aan te vallen, achter hen, naast hen, regts en links, weder opstaat, wat, wij herhalen het, zult gij dan doen? Zal niet Frankrijks eer er aan verbonden zijn om de onderneming voort te zetten en, het koste wat het wille, te voleinden? Zult gij u tevreden stellen met den gemakkelijken triumf, Don Carlos te hebben doen vlugten? Zult gij weder in Spanje binnentrekken, telkenreize als de burgerkrijg er het hoofd zal opsteken, of zult gij welligt het besluit nemen om het land zoo lang als zal noodig zijn, krijgsmagtig te bezetten? Ondersteld zelf dat gij Don Carlos noodzaakte het land te ontruimen, zult gij dan, indien de bendehoofden voortgaan met zonder of buiten hem krijg te voeren, zoo als zij thans zulks doen, zeggen dat dit u niet meer aangaat? Zult gij, na den naam en de eer van Frankrijk in Spanjes inwendige onlusten nadeelig betrokken te hebben, dat land aan al de vernielende gruwelen der regeringloosheid ter prooi laten? Indien uwe 15 of 20 duizend soldaten niet toereikend zijn, zult gij hen dan tot 50 duizend opvoeren? Zult gij hen brood, schoenen, geld verschaffen, ingeval Spanje, zoo als het thans ten verderve ligt, veel belooft en weinig geeft?

Met een woord: hetzij men interventie of coöperatie onderstelle, is er iemand, die met juistheid het » tot hier en niet verder» bepalen zal, wanneer wij eenmaal ons in deze zaak hebben begeven, die zeggen kunne wat die zaak ons aan tijd, moeite, manschap en geld zal kosten, of welk nut zij ons voor onze eer en voor Spanje's geluk zal aanbrengen.

Duitschland.

FRANKFORT, 19 December.

De niet ver van het Nassausche plaasje Weilburg nedergedaalde en thans aldaar aangebragte luchtbol is nog bij voortduring het hoofdvoorwerp der gesprekken. De eigenaar, de Heer Green, heeft denzelven ter bezigtiging van nieuwsgierigen gesteld en tot dat einde gedeeltelijk doen opblazen. De bol kan 85,000 vierkante voet gaz bevatten; de lengte bedraagt in diameter 60, in de breedte 51 voet en de omvang is 160 voet; de geheele zwaarte, toen hij in de lucht zweefde, was 3929 pond. Dit lucht-schip, het grootste dat tot nog toe is vervaardigd, heeft 15,000 gulden gekost en had ruimte voor 12 tot 20 personen, hoewel ditmaal niet meer dan 3 personen de luchtreis hebben ondernomen. De Heer Green heeft thans 226 reizen met luchtbollen gemaakt, waaronder zes met den hier bedoelden kolossalen bol. Onder de middelen van redding, ingeval van gevaar, bevonden zich aan boord van het luchtschip behalve verscheiden parachutten, ook eenige met gaz-lucht gevulde drijfkussens, met welke men zachtkens op de aarde kan neder komen. De gemiddelde hoogte op welke de Heer Green bij dezen togt heeft gezweefd, bedroeg 10,000 voet. Onder de anecdotes, waartoe deze luchttogt heeft aanleiding gegeven verdient vermelding, dat een boschwachter, den ballon ziende naderen, denzelven in het eerst voor eenen grooten roofvogel aanzag en op denzelven wilde schieten. Hoewel in alle zaken de nieuwste gebeurtenis de meeste belangstelling trekt, moet echter de draagkracht van dezen ballon evenmin te veel verbazing wekken als de snelheid van zijne vlugt. Volgens naauwkeurige berekening heeft namelijk een luchtbol van 60 voet diameter, zijne eigene zwaarte medegerekend, eene draagkracht van 3036 pond, en een van 70 voet doorsnede kan reeds 6126 pond opheffen: bij deze berekening wordt echter eene vulling met waterstofgas op de gewone wijze ondersteld. Men weet niet of de onderhavige luchtbol met de iets zwaardere, maar veel goedkoopere steenkolengas is gevuld geweest. De snelheid, waarmede de luchtreizigers somwijlen worden voortgedreven, is zeer groot, doch is gemakkelijk te verklaren door den korten tijd, waarin zelfs matige winden groote afstanden doorvliegen. De luchtbol, in welken Garnerin en Kapitein Sowdon in het jaar 1802 van Londen naar Colchester reisden, legde 12½ Duitsche mijlen in een uur af. De ballon van Robertson te Hamburg legde bijna 10 duitsche mijlen in dezelfde tijdruimte af. Een op 16 December 1804 te Parijs opgestegen luchtreiziger, kwam den volgenden dag niet ver van Rome neder, zoodat hij in 22 uren 294 Fransche mijlen had afgelegd en daarbij over de Alpen en Appenijnen was gevlogen, dus met eene snelheid van 10 geogr. mijlen in het uur. De strenge koude in de hooge luchtstreken is door de vermetele luchtreizigers dikwerf ondervonden. Tijdens den togt van den Graaf Zambeccarri, door denzelven op 7 October 1803 te Bologna in gezelschap van Grassetti en Andreoli ondernomen, bereikte het luchtschip eene zoodanige hoogte dat de reizigers van koude verstijfden en den Graaf naderhand drie vingers moesten afgezet worden. Van de tegenwoordige luchtreizigers mag men met grond belangwekkende waarnemingen te gemoet zien.

Geboorte, Sterfgevallen, enz.

BURGERLIJKE-STAND.

Van den 18den tot en met den 28sten Februarij 1837, zijn ingeschreven, als:

BEVALLEN: *Margaretha Kramer*, zoon. — De vrije *Eva* van de Wed. *Kaps* geboren *Klopman*, dochter. — *Maria Jetta Burman*, Echtgenoot van *Johan August Voigt*, dochter. — *Leijsa Henriette Hunten*, zoon. — *Johanna Wilhelmina Maria* van *Fuchs*, zoon. — *J. C. Schotborgh*, Echtgenoot van *George Severijn de Veer*, dochter. *Johanna Andrietta Kramer*, dochter. — *Louiza* van *Vollmer*, zoon. — *Anna Bueno de Mesquita*, Echtg. van *Salomon Abraham Alberga*, zoon. — *Semica Barend de Vries*, dochter.

OVERLEDEN: *Jan Cordova*, oud 20 jaren. — *Adolf Abraham*, zoontje van *Elisabeth Sophia Dietzel*, oud 53 dagen. — *Marie Josephine Mourot*, Echtgenoot van *John Samo*, eerder Wed. Mr. *C. P. Vlier*, oud 37 jaren. — *Kea* van *Bedloo*, oud naar gissing 80 jaren. — *Henrij John Rijhiner*, oud 21 jaren. — *Berhardina Elisabeth van Eijck*, oud 39 jaren. — *Hermina Tiberina Maria Dirks*, dochter van *Juna* van den Boedel *Harm Joorens*, oud 4 jaren. — *Jan Frederik*, zoon van *Johanna Maria Christina Hencke*, oud 19 maanden.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 1sten dezer, de Engelsche Sloep *Mary*, Kapt. William Payne, hebbende 6 dagen reis; Passagiers: de Heeren Hug Macleod en Carel Regelitzky.

Den 2den, de Engelsche Sloep *Fan Fan*, Kapt. L. C. de Wit, hebbende 4 dagen reis; Passagier: de Heer J. F. de Meza.

Idem, de Engelsche Sloep *Sylph*, Kapt. J. de Caple, hebbende 4 dagen reis; Passagier: de Heer Marius Gaïmo. — Allen van *Demerarij*.

UITGEKLAARD.

Den 2den dezer, de Nd. Am. Brik *Ganges*, Kapt. L. Center, visa *Nickerie*, naar *Glouchester*.

Idem, de Nd. Am. Brik *Hibernia*, Kapt. S. Sayward, naar *Glouchester*; lading: 230 vaten Melassie.

Te Paramaribo, ter Boekdrukkerij van B O O N & Co.